

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 16 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня, крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Айдога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавемана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламцій неопечатані вісти від порта. — Оголошеня зазвичайні приймають ся по ціл. 10 кр. від стрічки, а в «Руслані» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Дві політичні річи.

Бувший міністер др. Кайцль і націонал німецький Праде сказали нам рівночасно 10. цвітня в Каролінегалю і Ліберці, чого можемо надіятися з мирової конференції др-а Кербера? Др. Кайцль говорив в імені Чехів, Праде в імені Німців. Обоє річи одобрили зібрані з одушевленем і обом бесідникам виявлено повне довіре за становище, яке они заняли в обороні прав свого народа.

Сейчас по заініціюваню мирової конференції чешко-німецької заявили ми в «Руслані» зовсім откровенно, що ми не віримо в успіх переговорів від «народа до народа». Наш здогад оправдує ся. Др. Кайцль і Праде своїми висновками доказали, що акція шефа кабінету змарнить ся без всякого вислідку.

Др. Кайцль обговорив в своїй річи внутрішнє положенє Австрії від падєня кабінету гр. Баденського, згадав про щирі наміри бар. Гавча, пояснив, для яких причин вступив він до кабінету гр. Туна, заявив, що гр. Тун прирік Німцям знести язикові розпорядженя, наколи натомість буде ухвалений відповідний закон, і пояснив причини падєня гр. Туна, як і знесенє язикових розпоряджень через гр. Кларого в вересні 1899 р. Знесенє се підготовили ріжнородні події і обставини. Такими були обструкція лівіці, неактивність парламенту, заповідженє спивенє вибору делегаций, «зде»-справа і анемія правіці, на котрій гр. Тун не міг вже оперти ся. Знесенє розпоряджень підорвало повагу держави. Держава скапитульовала перед обструкцією, хоч язикові розпорядженя бар. Гавча в ніч не кривдили Німців. За тим упала і повага парламенту не лише через бурди, але і через те, що меньшість побідила більшість. Від сего часу нема вже в австрійскім парламенті ніякої дисципліни, повага президєнта рівняє ся зеро. Др. Кайцль назвав зеленосвятну програму сполучених Німців воєнним маніфестом, що нарушив спочуваня і права австрійских Славян, іменно Чехів. Наколи Німці стояти муть при тій програмі, то порозуміє немислиме. За

управи гр. Кларого намірили чеські послы зложити свої мандати. Справу сю відложено, хотя від сеї мысли д-ра Енгля не відступлено. Чеські послы не уступили тоді з посольської палати, щоби не дати лівіци переваги в парламенті. Гр. Кларі упав обструкцією Чехів. Сей момент вплинув рішучо на его наслідника, д-ра Кербера, і длятого др. Кербер заняв об'єктивне становище понад сторонництвими і дав почин до мирової конференції. Історія єї звісна. Найважнішим фактом в сій історії є те, що чеські послы 21. марта заявили д-рови Керберови як найвиразніше, що услівм мира може бути лише безприволочнє заведенє чешкого урядового языка в чешких областях. Др. Кербер не супротивив ся сему постулатови, обнятому впрочім і програмою лівіці. Але Праде заявив, що право се можна буде дати Чехам лише в законодатній дорозі. Чехи стоять нині на такім становищі, що домагають ся: 1) внутрішнього чешкого языка в чешких областях, німецького в чисто-німецьких, а обох урядових языків в мішаних; 2) що на виї оба язики мають бути рівноуправнені в цілім краю; 3) що кравві власти остануть ся неподільні і утравквістичні і 4) що не буде витворений окремих статусів німецьких, окремих чешких урядників. Порозуміє було би можливе, коли-б була добра воля. Тепер надія на порозуміє не коньче велика. Німці провокують Чехів на конференциях. Як довго потриває теперішній status, так довго Чехи не можуть відступити від опозиції, евентуально від обструкції. Що чеські послы не розвели обструкції проти контингенту рекрутів, причина ся, що Чехи не хотять воювати з армією і єї найвищим командантом. Чехи подбають о сильну армію і великодержавне становище Австро-Угорщини. Чехи мусять дбати о цілість монархії. Чейже звісно, що в 1866. р. король Вільгельм хотів анектувати до Прусе Шлеск і частину Чехії, та що лише Бісмарк супротивив ся сему. Дехто думає (др. Грегр), що обструкція проти військового закона була би принесла Чехам нову конституцію з їх державним правом. Се самодурство! Оно виходить на одно, як би хто хотів в котлі заморозити воду, а під котел підложив огонь. — Се безглузда комбінація.

Пос. Праде сказав: Внутрішнє положе-

нє дуже поважнє. Супроти д-ра Кербера ми нічим не звязали ся. Добре було би, коли-б ми в сїм кабінеті мали свого заступника, що контролював би правительство, польского і чешкого міністра. По знесеню язикових розпоряджень могли ми взяти участь в мировій конференції, щоби там боронити наших прав. Порозуміє можливе що-до языка урядового для автономних властей, виборчої реформи, національних курій з правом veto і за оженя нових торговельних палат. Тяжше буде порозуміє що-до шкіль для національних меньшостей, а неможливе що-до урядового языка для державних властей, позаяк ми домагаємось ся німецької державної мови, а Чехи жадають повної рівноправности обох краввих языків. Від постулату державної німецької мови ми не відступимо ніколи. Се конечність державна. Крім сего хочемо тісного зближеня Австрії до Німеччини. Австрія, Німеччина, Швайцарія і Голяндія мають становити одну митову область. Межи Австрією а Німеччиною мусять бути управильнені державноправні (?) відносини. Програма наша скристалізована в зеленосвятнім актї.

Пояснювати сї дві річи — річ злишна. Оба послы висказали свої погляди на ситуацію дуже виразно. Постуляти їх поставлені яко *conditio sine qua non*, та хоч би тут і там могло бути дещо змодифіковане, то головні суперечности годі буде усунути. Німці бажають реставрації німецької Австрії, Чехи стоять на основі безглядної рівноправности, а се — огонь і вода. Чи в виду такого розположеня спорючих сторін порадоно буде скликати в маю державну раду? — ми дуже сумніваємось. Парламент збере ся хиба на те, щоби провірити его неактивність і — систовати конституцію в користь німецького абсолютизму. Се мабуть лежить на дні душі всеї лівіці. Наколи проте правіця не спонукає д-ра Кербера до рішучого кроку в користь Чехів, то шкода всяких заходів. Така наша думка, основана на точнім знаню елементів, що станули з собою до борби.

16

ГЕНРИК ІБЗЕН.

Як ми мертві воскресемо.

(Далі).

МАЯ.

О дякую, дякую!

хоче устиснути його руку, але він не дав.

Авий ти нині солодкий і милий Рубеку!

Відходить швидко до готелю.

Рівночасно відчиняють ся двері павільону поволи і тихо. Монахія став в низ на сторожі. Ніхто не бачить її.

ПРОФЕСОР РУБЕК

рішучо до Ірени.

Так ми здібємо ся в горах?

ІРЕНА

встав поволи.

Так. — Я тужила так довго за тобою.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Від коли ти почала тужити знов за мною, Ірено?

ІРЕНА

з відтією гіркої іронії.

Від коли я пізнала, Арнольде, що дала тобі щось безсмертного. Майно, з яким не повинно розлучати ся ніколи.

ПРОФЕСОР РУБЕК

склонює голову.

Так, се гірка правда. Ти дала мені три, чотири роки своєї молодости.

ІРЕНА.

Більше, богато більше як те, дала я тобі, марнотравниця, якою я була тоді.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Так, ти була марнотравницею, Ірено. Ти дала мені цілу свою нагу красу —

ІРЕНА.

— аби ти оглядав —

ПРОФЕСОР РУБЕК.

— і звелічав.

ІРЕНА.

Так, аби ти звелічав себе самого і дитину.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

І тебе також, Ірено!

ІРЕНА.

Але ти забув про найбільший дар.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Найбільший? Який?

ІРЕНА.

Я дала тобі свою молоду живу душу і лишила ся з порожною грудю; без душі.

Дивить ся на нього остогвільми очима.

І тому я умерла, Арнольде.

Монахія відчинює на стезір двері і робить її місце.

Вона входить до павільону.

ПРОФЕСОР РУБЕК

глядить ошоломлений в слід за нею, потім шепче, Ірено!

(Далі буде).

Річ пос. Вахнянина

в справі Райфайзенек і помочи для селян, виголошена в галичійм соймі дня 9. цвѣтня.

Висока Палато!

Хотя чесна работа сама собою хвалить ся, думаю, що не нарушу нічїєї скромности, наколи з сего місця виявлю повне узнанє краєвому Виділови за труди єго коло закладаня Райфайзенек. В кількох місяцях, бо від марта минулого року, успів кр. Виділ поладнати всю широку технїчну сторону сеї задачі, старав ся спопуляризувати нову кредитову інституцію, задав собі труду, завізвати до свїдѣланя не тільки всі повітові ради і виділи, але і духовенство обох обрядів, учителів, товариства рускі «Просьвіту» і «Дністер», товариства господарекі і рільничі кружки.

Полагодивши технїчну сторону і спопуляризувавши нову інституцію, почав кр. Виділ вже в вересні минулого року позитивну акцію закладаня Райфайзенек, успів доси засновати 19 Спілок, а після справозданя — має надїю, в слїдуючїм році засновати таких Спілок, опертих на взаїмности, 50. Крім того постарав ся кр. Виділ о се, щоби до правильного веденя Спілок мати відповідно підготовлених людей. Він прийшов в поміч тим, що зголосили ся на практичний курс науки, так, що тепер мабуть устануть наріканя, будьто до веденя сих інституцій недостає вправних людей. На практичний курс зголосило ся над 30 кандидатів, а 20 вишколилось, а нинї маємо вже 20 вправних управителів, скарбників і бухгалтерів. Позволю собі притім замїтити, що безкорисну заслугу в сїй справі поклав головню проф. Стефчик.

Але хотя кр. Виділ з повною енергією взяв ся за діло закладаня Райфайзенек, хотя з своєї сторони давав всякі інформації, друки, рахункові книги, каси вертаймівскі, завдатки і взагалї цілу умну поміч, то мимо сего не можна не замїтити, що в нашїм краю володїє ще велика апатія до сеї інституції. З 74-ох рад повітових, запрошених до свїдѣланя, прирекло лише 11 свою співучасть. Прочї або не відповіли на запросини, або навіть, як богородчанська рада, запротестували проти закладаня таких інституцій кредитових. Також і приватні сторони мало проявили охоти, прийти в поміч сїй благородній і хосенній акції. І дійсно, можна нинї поставити питанє, де ділись ті всі патріоти, на устах котрих лежала велика любов до бідного, всіми опущеного селянина, або — як Німець каже — *zum kleinen Manne*? Де ділись аранжери всяких віч, що так остро і безощадно критиковали заєдно сойм, кажучи, що ми тут дбаємо виключно про добро одной кастї! Де ділись славні реформатори нашої суспільности і суспільного ладу, що стають в оборонї праці і землі проти інтернаціонального капіталїзму?

Але мимо сего, що значна часть повітових виділів не зголосила своєї помочи, а суспільність остала апатичною, я маю повну надїю, що добра наша справа піде таки вперед. Нічого навіть чудовати ся, що в деяких сторонах краю постала контрагітація проти Райфайзенек, бож ся інституція не подає поодиноким капіталїстам користї, а наша суспільність призвичаєна, при подаваню помочи мати і свою процентову користь. В нас багато ще параситів, що держать селянина в темнотї на те, щоб єго використувати.

Тепер заходить питанє, чим забезпечити сю нашу кредитову інституцію? Хотя сойм ухвалив, що край жертвує над 20.000 зр. річно на єї організацію, і хотя відкрив мільоновий кредит для Спілок, то таки, здає ся менї, треба нам оглянути ся і за помочю з державного скарбу. А опираю я сей постулат на тїм, що централне правительство саме проявило охоту, прийти в поміч Райфайзенкам. Маємо іменно перед собою допись міністерства рільництва з 23. вересня 1899 р., в котрій виразно сказано, що правительство на сю цїль визначить деякі суми з державних фондів. Тїшу ся сим, бо бачу, що у правительства зрушила ся совість, що оно розкрило очи і бачить не лише числену еміграцію нашого селянина, тяжкі переднівки, частї неврожаї, але і зрозумїло, що як так дальше піде, то вкінци не стане в Галичїні матеріалу на рекрута.

В письмі сїм стоїть, що правительство звернуло свою увагу на потребу, витворити в Галичїні добру організацію дешевого личного кредиту для дрібних рільників при помочи Спілок ощадности і позичок системи Райфайзена, та що в тїм наурямї міністерство рільництва жертвує нам свою поміч. Здає ся, що настав крайній час, щоби централне правительство оглянуло ся і на Галичїну.

Я замїтив вже, що нашї средства вистануть на якийсь час, але на будучність покажуть ся они недостаточними, наколи би случайно в нас постала охота, ті кредитові інституції селянські трохи скорше організувати. Думаю, що кр. Виділ ласкаві запросини міністерства рільництва до користаня з державних фондів охотно прийме і представить правительству, що дійсно заходить крайня потреба, щоби централні каси запомогли нашїм краєві, що педугують на дефіцит.

Наколи кр. Виділ подасть меморїал централному правительству то хотїв би я, щоби в тїм письмі звернув Виділ увагу головню на двї рїчи, іменно, щоби вірно представив правительству економічне положєнє селянського стану в нашїм краю, а відтак, щоби подав і причиня з'убожїня селян, як і взагалї причини упадку нашого рільництва, без огляду, чи се велика, чи дрібна земельна посїлїсть. А тут скажу, що головною причиною з'убожїня селян є з одной сторони темнота і непорадність наших людей, з другої нерівномірність сил в борбї з сотками та тисячами екзистенцій найгіршої категорїї, що єго використовують і нищать посредством лихви. Бо не дасть ся заперечити, що мимо існуючого закона проти лихви, ся пошесть розтаборилась в нас дуже широко. Лихва ся виступає в краю нашїм у всяких видах, іменно яко лихва грошева, збожева, живностию, одежию, землею, роботою, а в гірких сторонах і худобою.

Я мав вже нагоду, прочитавши діло д-ра Каро о лихвї в Галичїні, піднести сю справу в парламентї за міністерства справедливости графа Гляйсбаха, з'їлюстровати єї досить докладно і почути з уст п. міністра справедливости, що там в горї не мають навіть понятя, щоби щось подібного могло діятись в Галичїні. Міністер гр. Гляйсбах заручив менї тоді, що він в виду того в короткїм часї видасть новелю до існуючого закона проти лихви. В тїй новелї буде понятє лихви розширене, так, що суди будуть могли виноватих скорше потягнути до відвїчальности, бо тепер понятє лихви так вузке і еластичне, що суди мають великий хлопїт, наколи приходить ся їм когє потягнути за лихву до відвїчальности. З падєнем міністра гр. Гляйсбаха засїїтилась справа. Проте хотїв би я, щоби краєвий Виділ не забув в своїм меморїалї звернути увагу теперїшнього правительства на ті всякого рода лихви і при сїй нагодї уїмнув ся о згадану новелю.

(Конець буде).

З політичного поля.

Сойми сьвяткують з виїмкою істрийского, що доси задля розладу між італїанськими а хорватськими послами не був скликаний. Взагалї можна сказати, що поминувши деякі різкіїшї сцени в ческїм соймї, краєві законодатні тіла заховали відповідну повагу.

Подорож цїсаря до Берлина вьажуть деякі поважїнші днєвники з справою женїтьби кн Фердинанда з велико-княжною Еленою і з тїм, що кн. Фердинанд конче захотїв вїнчати ся з королївскою короною. Як звїсно, то цар не протївний тїй сватїбї, протївить ся їй лише цїсар Вільгельм. Догадують ся, що з сего вийшли якїсь комплікації, котрі гр. Голуховскїй мав би в Берлїні поладнати. Вїсть сю нотуємо з застереженєм.

Екскороль Мілян не може успокоїти своєї совїсти і добачує всюди зраду проти Обриновичів. Він боїть ся якогось заговору, що мав би своє жерело між австрїйськими Сербами і для розкритя заговору вислав на днєх своїх агентів до Загребу, Рєки, Задару, Катара, Пешту, Митровиці, Темешвару і других місцевостий.

З боевища ораньского надїшли такі вїсти: Боєри укрїпили лїнїю межї Кронштадом і Вїнбургом (в півнїчній Оранїї), зїбрали там 35.000 людей і 90 пушок і дожидають атаку Робертса

з полудня. Сильні відділи боєрскї стоять також на правїм крилї англїйскої армії вздовж зелїзничного шляху, що веде з Блемфонтену до Кронштаду, а котрий находить ся в руках Робертса. Кїтченер находить ся в Блемфонтенї і організує похід проти Боєрів. Замкнєним в Вененер Англїчанам велїв сказати, що они небавом будуть освободженї. Виходить з того, що небавом може прийти до рїшучого бою під Кронштадом. Але і в Наталї почав ся воєнний рух. Боєри ударили 10. цвѣтня на табор англїйскїй недалеко Гленкоє і нанесли Англїчанам значне поражєнє. Сего самого дня зведено бїй під Еляндслягте (коло Гленкоє). Боєри посувають ся заєдно вперед і намагають ся відтяти англїйскїй табор над рікою Сундаїс від Ледїсмїсу. З Дурбану доносять, що частина вїйск англїйских з Наталю там прибула, всїла на кораблї і поїхала в незвїсїм наурямї. Догадують ся, що ті вїйска відїлили до пристани Делягоа (португалської), щоби через португалську територїю вступити до Трансвалю від сходу.

Новинки.

— При змінї кварталу просимо Вп. передплатників о відновленє передплати. При сїй нагодї просимо також дотичних Вп. передплатників, що мають які-небудь залеглости о остаточне їх вїрїванє. Ми зневоленї оплачувати все готївкою, тому не можемо на будучє нікому удїляти кредиту, отже Адмінїстрація була би приневолена при дальшїм триваню залегlostий висилку часописи безусловно здержати.

— Стан здоровя Преосв. митрополита Куїловского постійно поліпшає ся. Небезпека вже майже минула. Опухлина уступила з середної части тіла і одной ноги. Хорїй веселїший і радо розмавляє з окруженєм.

— Лат. архієпископ Моравскїй по перебутїю інфлюєнції заведужав тяжко на запалєнє легких.

— На реставрацію церкви в Пнятині (перемїшлянського повіту) зложили: Ол. Барвїнскїй 6 кор., крил. Корп. Мандичевскїй 10 кор., о. Небїловець 4 кор., Др. Окуневскїй 2 кор., совїт. Мих. Кульчицкїй 2 кор. разом 24 корони. (Ми вже давнїше помістили були відозву приходника з Пнятина з просьбою о поміч на реставрацію грозячої завалєнем церкви в Пнятині, де нечисленнї рускі прихожанє могли би легко бути нараженї на утрату руского обряду, якби їх потягнути до конкуренції. Днятого відзвизаємо ся до Вп. родимців, щоби хоч дрібними лептами прийїшли їм з підмогою. Великоднї сьвята дають до сего нагоду. Ми приймаємо дальші складки і відїшлемо їх о. приходникови. Ред. Руслана.)

— Для аспїрантів кадетских шкїл. З початком шкїльного року 1900/1901 (половина вересня) стануть прийнятими ученики до кадетских шкїл в такїм приблизєнїм числї: На першїй рік шкїл кадетских для піхоти у Віднї, Будапештї і Празї по 100; на першїй рік кадетских шкїл в Карлштат, Кейїсфельд на Моравах, в Лобзовї під Краковом, Германштатї, Трїєстї, Марбурзі, Лїбенав під Грацом, Прешбурзі, Інсбруку, Темешварї, Каменїц під Петроварадином, Штрає коло Марбурга і у Львовї по 30—50; — на першїй рік кадетскої школи для артилерїї 90, на першїй рік кадетскої школи для саперів 50, на першїй рік кадетскої школи для кавалерїї 50. До висших клас сїх шкїл будуть приймаєти ся аспїранти лише в міру опорожнєних місць. Принятє на четвєртїй рік, а при артилерїї і саперах на третїй рік є неможливе. — Поданя о принятє належить внести найпізнійше до 15. серпня 1900 просто до коменди найблизшої кадетскої школи для піхоти, зглядно до властивої коменди кадетскої школи для артилерїї, саперів, чи кавалерїї. Близшї постанови що-до принятя до кадетских шкїл містять ся в приписах о приймаюмо аспїрантів до сїх шкїл (*Vorschrift über die Aufnahme von Aspiranten in die k. u. k. Cadettenschulen, Auflage vom Jahre 1900*). Сї приписи, як і поодинокї екземпларї конкурсу можна набути в ц. к. надворній, державній друкарнї, або в надворній книгарнї L. W. Seidl u. Sohn у Віднї.

— «Unia» розпадає ся. «Słowo Polskie» доносить, що в т. зв. «Uni-ї» галицкого сойму замїтний розлад. «Unia» лучила доси всіх консервативтєв польских в один солїдарний табор, що боронив інтересів шляхти проти демократичної лївиці і людовців. Причиною розладу були Ієх Гупки і справа громадскої адмінїстраційної реформи, коротко кажучи, справа збірних громад Гурьского (гєсте Дунавского). Проти сїх двох законів виступили автономїсти яко складова часть «Uni-ї» і заявили, що они не піддержать сїх «реформаторских бомб». «Słowo» витягає з сего факту консеквенцію в тїм наурямї, будьто наспів час, щоби консерватисти здали провід в соймї в руки польскої демокрації, а кінь-

чить довшу статю на сю тему словами: до звидання при виборах!

— **Убийство Іливіної.** При переведеній вчора ревізії в помешканю Шегести найдено дитинячу сорочку, на якій виділи сліди крові. Шегестова хотіла підчас ревізії сорочку спрятати, але їй се не удало ся. У відповідь на питанє, звідки походить ся кров, заявила она, що дитина скалічила ся. Однак показало ся, що се була неправда, бо на тілі дитини не найдено ніякої рани. Сорочку яко *corpus delicti* забрав слідчий судья зі собою.

— **Пятнистий тиф** ширить ся на Посаді, передмістю Старого Самбора. Доси занедужало понад 50 осіб, а між иньшими міській фізик, др. Стокловський. Недуга переносить ся вже і до самого міста.

— **Два віча** з тою самою програмою що в Станиславові, відбудуть ся в найблизших днях в Мостах великих і в Скалаті. (За Now-ою Reform-ою).

— **Староста богородчанський** п. Міхель, знаний в процесу, який відбув ся недавно в карнім суді в Станиславові, перейшов з днем 1. цвітня в пенсію.

— **Нечуване.** Сими днями упали жертвою самоубійства два сьвященники на Угорщині. Левицький Антія, гр.-кат. парох в Язлівю застрілив ся по причині смерті своєї жени і полишив шестеро дїтій. Другий — евангелицький парох, Беля Замбори, відобрав собі житє в тяжкїм розстрою нервовім.

— **Віче учителів гімнастики** відбуло ся вчора у Відні при участі 54 делегатів з цілої Передлітї. Ухвалено революцію з прошенєм до міністерства просьвіти, щоби радї державній предложено закон, на основі якого могли би учителі гімнастики посувати ся до висших ранг та позискати емеритурю по 30-літній службі, коли удляли що найменше 20 годин тижнево науки гімнастики. Вкінці вибрано комітет, котрий має вручити відповідний меморіал міністрови просьвіти.

— **Звичайне.** В касї щадничій в Арпадфальва на Угорщині відкрито величезні дефравдації. Ув'яз ено головного директора Cimeriera, бухгалтеря і касиєра.

— **Бюрократична фіялка.** В магістраті букарештєнськїм переведено основну ревізію виборчої листи, а рівночасно повідомлено про се особи, яких прозвіска з яких небудь причин скреслені з листи. Між иньшим магістрат вислав ось яке письмо: До пана Майора А. Фаністра. Повідомляє ся Вас, що не можете дальше оставати на виборчій листі I-ого кола до палати і сенату. Причиною сего є Ваша смерть, яка збула ся недавно сему.

— **Продали дитину на вагу.** Добрий інтерес зробили родичі 3-літнього хлопчика, в Швахаті під Віднем, продавши его на вагу одному бездїтному супружю. Судьба не жалувала тій родині потїхв: мали аж осьмеро дїтій, а годувати та одягати не було чим. Отже згодили ся зробити торг. Завели хлопчика до ризника, зважили его і продали за 80 кор. і 76 сот. по звичайній ціні 4 корони за кільограм. Справді рідкий торг!

— **3 Праги** доносять, що в Клеппей завалило ся доси 52 доми, а багатьом грозить та сама доля. Здає ся, що більша часть Клеппей, який складає ся з 160 домів і числить 800 душ населєня, цілком пропаде. Заведені через правительство перед двома літами средства осторожности в одній частині міста показали ся безуспїшними, бо саме тій частині не грозить ніяка небезпека. — В людях не було доси ніяких жертв.

— **Скритоубійство.** В Ровередо убив хтось недавно гімназїального директора Альтона. Дперва сими днями удало ся понасти на слід злочинця і ув'язнити его. Є ним Гросрубачер, далекий свояк Альтона. Він довершив убійства в цілі ограбленя Альтона, бо потребував грошей на своє весіле, що мало сих мясниць відбути ся.

— **Гончий лист.** Монахївска прокуратурия, на старанє болгарского кв. Фердинанда, видала гончий лист за баварским підданім, Евгением фон Пфанненштїль, котрий був давнїше аташе в тайній канцелярії князя. Пфанненштїль перебував минулого року в Монахові на відпустці та навязав був любовні зносини з шансонїеткою Ліаною. Притім вимантив 6.000 франків від болгарского посла в Монахові і проїав з Ліаною без вісти.

— **Ворохобня муринів.** «Re it bleu» доносить з Брукселі, що в державі Конго, племена муриньскі зворохобились наслідком напасти, які мусїли зносити від антверпеких плянтаторів. На місце ворохобні вислано сейчас відділ війска з 200 людей під проводом поручника. Поміч наспїла в сам час, коли обляжений гарнізон Ямбати відирав сильний атак Бунд'ясів. Губернатор Конга заявив, що сю ворохобню не треба брати поважно, бо она вибухнула з вини Европейцїв, а коли винних покарає ся і наступить ліпше обходшенє ся з муринами, то они самі притихнуть.

— **Довг прускої держави** виносив з днем 31.

марця 1898 р. ні більше ні меньше лиш 6.484,878.000 марок, а в рік пізїйше збільшив ся о 115.298.425 марок.

— **Полоханє дїтій.** Полоханє дїтій страхами спроваджує некорисні наслідки, бо вироджує у них брак рішучости і енергії. Проте треба вистерігатись всего, що могло би призвичаювати дитину до непотрібного страху, не розказувати ніколи дїтям про страхи, про опришків, призвичаювати ходити самим до темної комнати, до спаня без сьвітла і т. д. Також не треба збриджувати їм жаб, мишиї і хробаків, а старати ся вчасно викоренити з них всїлякі повіря і забобони.

— **Трагедия бузька.** В селі Остермундінген коло Берна швайцарского гніздила ся від давних літ пара бузьків на стрісі одної сїльської загороди. Тамтого року лучило ся нещастє самцєви: він усїв на електричний провід і погіб на місци, ражений електричною струєю. Бузьчиха ходила сумна без свого товарища та відлетїла у вирей ще скорше чим другі бузьки. З нинїшню весною она вернула назад на свою стріху, та не сама, а в товаристві аж двох бузьків-конкурентів. Якийсь час вдовичка зносила залицянки обох женихів, відтак вибір єї упав на сильнїшого, більшого бузька, з котрим у двійку стала робити прогульки на доокресні багна. Другий бузько не хотїв сего зрозуміти, що гарбуза треба геть котити, як найдальше, і сїдїв собі спокійно на гвізді, щоби хоть вечерами поглянути з тугою на обожану а нечулу для него самцїю. Се обурювало крайне закохану пару і раз, вернувши з поля, кинули ся на сентиментального любовника та опорядили его своїми клювами в сей носіс, що він на пів мертвий упав зі стріхи на обору. Смертельно зраненого добив господар-мужик, випатрошив та випхав сїном на памятку сеї страшної трагедії в бузячїм гнізді. Жертва любовної пристрасти окрашає тепер шафу господаря.

— **Продав своє серце.** В аудиторії медичного видїлу в Бофало один Поляк Йосиф Милковский піддав ся оглядїнам лікарів, котрі прикладаючи ухо до его сердца, чули якусь музику, мов би хто грав на яким інструменті. Милковский був студентом на однім з російских університетів, а за участь в революційнім товаристві сказали его на поселенє в Сибїри. Коли він пробував раз утікати, стрїлено до него. Гадали, що не живе і лишили серед поля. Тимчасом Милковский подужав і з великою бїдою утік за границю. Університет Гопкінса в Балтіморє купив его серце, котре перейде на власність університету по смерті Милковского. За те побирати від буде від університету по 95 долярів місячно, а вдова по его смерті має дістати 5 тисяч долярів.

— **Напитав собі бїди** якийсь неаполтанський розбишак, напавши коло Хоїна одну Англичанку. Хоробра донька Альбіону хватила опришка за горло, бехнула ним до землі та вибоксувала его так, що опришок ледви міг дух перевести. — Для успокоєня зворушєних нервів Англичанка вступила до поблизької гостинниці, трїгнула собі кілька келишків «кордіялє», себ то по нашому свуху, і вернула спокійно до міста.

— **Втрати Англичан.** До 31. марця втратили Англичани в полудневій Африці 19.226 людей і 1.253 офіцирів. По 31. марця втрати сягають до 4.000. В подробности представляє ся рахунок так: убитих офіцирів 247, людей 2.386; померло оф. 47, людей 1.349; ранено оф. 620, людей 8.883; заповнєних або загублєних офіцирів 143, людей 3.323; хорї вернули до Англії: оф. 29, людей 1.828; вернуло до Англії без причини: офіцирів 167, людей 1.457 (здає ся неохотних до бою). Крім сего лежить в шпиталях в Капленді недужих 17.000 людей. Виходить з того, що о 37.000 людей зменьшені нині сили Робертса. Армія его числить проте до 120.000 спосібних до бою людей.

— **Артезійска керниця.** На малім острівци Градо, на захід від Триєсту, де є невеличке село і пристань для рибаків, не було доси води до питя і роблено лиш цистерна, в котрі підчас дощу ловлено дощівку. Тепер же виверчено там артезійску керницю на 217 метрів глибоку, а дня 4. с. м. бухнула з неї чистїсєнька, знаменита до питя вода в такїй масі, що можна сподівати ся по 30.000 гектолїтрів на день.

— **Чемний чоловік.** Чим могу вам служити? Прошу, берїть крісло і сїдайте. — Перепрашаю, я є змушений всї ваші меблі забрати — я секвестратор.

— **Дрібні вісти.** Ордер золотого руна дістав також ординат на Хоросткові гр. Вільгельм Семєнський-Левицький. — Адміністраційний трибунал уневажнив вибори з першого кола до міської ради в Тернополі. — За тортури в Новім Санчи стане перед відвїчалністю судовою тамошний инспектор міської поліції Владислав Ангельський і кількох его підвладних. — Конгрєс жінок відбуде ся в Парижі під протекторатом правительства в днях від 5—8 вересня. Участь дозволена кождому за оплатою вступного 5 фр. — Альбїн Райський, властитель Михайлевиць, посол на сойм, вибраний маршалком рудецкого повіта. — Др. Людвик Цєвіклїньський, про-

фесор львівського університету іменованій членом-кореспондентом державного інститута археологічного у Відні. — Адвокат др. Тадей Соловій бив ся на шаблі з п. Потворовским о одного достойника. Оба легко ранені. — Два трупи новороджєних дїтій найдено вчора у Львові. Зьвірські матери уйшли руки людської справедливости. — Оберполїцмайстер Варшави видав для християнських гостинників заказ держати жидівску прислугу під загрозою 500 рублів кари. — Директор Геллер ще в цвітні с. р. виїде з опереткою до Варшави, а потім до Лодзі, де має обїянати провід тамошного театру. — Кандидатуру до мандату посольского зі Станиславова зголосив краківський адвокат, др. Адам Добошинський. Виборчий комітет розгляне всі кандидатури в середу. — Зелїзнича катастрофа лучила ся в сїх днях в Алхан Юрт коло Владикавказу, причім чотири особи понесли смерть на місци, а багато є ранєних. — Лазар Фаєрштайн, воєк 15 п. п. у Львові відобрав собі житє вистрілом з карабіна. — Драйфус прибув до Риму. — В Берліні замордовано 75-літню старуху Меденвальдтову. Ув'язнено трєх молодих хлопцїв яко підозрілих о сей злочин. — Вистава париска буде відкрїта 15. мая, хоч ще робіт не покінчено. — Moravska Orlice умістила статю одного сьвященника, що домагає ся знесеня целїбату.

Посмертна оповїстка.

Григорий Рудкевич, вислужений старший инспектор податковий, член Ставропільского Інститута і один з членів-основателїв «Рускої Бєсїди» і «Народного Дому» в Сяноці, упокоїв ся в Перемишлі, куда переселив ся минулого року. В. с. п.!

Телеграми.

Відень, 13. цвітня. Потверджує ся вість, що Португалія дозволила англїйским війскам перейти через свою територію в Африці, дорогою Беїра. Вість ся викликала всюди сензацію. Цар невдоволений з сего поведєня Португалії.

Берлін, 13. цвітня. «Localanzeiger» доносить, що під конець мая має зїхатись цїсар Вільгельм з царем в Гданьску.

Софія, 13. цвітня. Тут розписано конкурє на будову народного музея, що має двигнутись коштом 600.000 франків в честь «царя освободителя».

Букарешт, 13. цвітня. Парламент одобрив постанови гагєської конференції.

Бїлгород, 13. цвітня. Сюди привезено засудженого за головну зраду б. міністра Тавшановача (відсиджуючого кару в Пожарєвичу) під замітом сиропевірєнь і крадежї, яких він мав допустити ся яко директор бїлгородского банку.

Медіолян, 13. цїтня. Нині перед полуднем прибула ту депутация Боєрів, котра приїхала до Европи в справі мирового посередничєня.

„65 кр.“ пів кіля незрівнаної доброти нави ароматичної, рівнаючїй ся найліпшим родам, до набутї лишєнь в торгівлі **ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО** у Львові, ул. Батория ч. 2. 18—30 5 kg. змішочки франсо до кождої стації поштової.

„Леонардівка“ незрівнаної доброти, стара житня горівка — бутелька 1 зр., пів бутельки 50 кр. Поручає торговля **ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО** Львів, ул. Батория ч. 2. 18—30

Знаменитий коняк французский курацийний відзначений на львівській виставі, ціла фляшка 3-50, пів фляшки 1-80, чверть фляшки 1 зр., набути мож лишє в торгівлі **ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО** Львів, ул. Батория ч. 2. 18—30

IV. Загальні Збори

Товариства взаїмного кредиту „Днїстерь“ відбудуть ся дня 14. мая 1900 о 4-їй год. поплудни з слїдуючим порядком дневним:

1. Відчитанє протоколу з попередних загальних зборів.
2. Справозданє Ради надз. і Дирекції за IV. рік адміністр.
3. Справозданє Комісії ревізійної.
4. Розділ зиску за р. 1899 в сумі: 5.988 кор. 16 с.
5. Внесєня Ради в справі зміни статута.
6. Інтерпеляції членів.

Президент Ради:
Григорий Кузьма.

VIII. Звичайні Загальні Збори

Товариства взаїмних обезпечень „Дністеръ“ відбудуть ся в понеділок дня 14. мая 1900 о годині 10. перед полуднем в великій салі Народного Дому у Львові — з слідуєчим порядком дневним:

1. Відчитанє протоколу Загальних Зборів з 11. мая 1899.
2. Справозданє Дирекції і Ради надзираючої за VII. рік адм. (1899).
3. Справозданє Комісії ревізійної за VII. рік адм. 1899).
4. Внесеня Ради надзираючої:
 - а) в справі розділу надвжки доходу 38.765 зр. (77.530 кор.).
 - б) в справі винагороди 2-х вибраних членів Дирекції, їх заступників і 3-х членів Комісії ревізійної.
5. Вильсованє листів уділових фонду основного в сумі 28.000 зр. (56.000 кор.) призначеній на амортизацию по мысли арт. V. стат.
6. Вибір:
 - а) 6 членів Ради надзир. на протяг 3 літ на місце уступаючих по мысли §. 92. стат.: Д-ра Стефана Федака, д-ра Евгения Оленицького, Теодора Стахевича, Йосифа Гуріка, Григорія Кузьми і о. д-ра Івана Гробельського.
 - б) 5 заступників членів Ради надзир. на 1 рік.
 - в) 3 членів Комісії ревізійної і 1 заступника на 1 рік.
7. Внесеня Ради надз. в справі зміни статута.
8. Означенє числа членів Ради маючих вибрати ся на найблизших Загальних Зборах.
9. Інтерпеляції членів.

Президент Ради:
Григорий Кузьма.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

**Банку
Гіпотечного**

2 купує і продає

воякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі деннім не числячи ніякої провізії.

Я Анна Чільягі

з моїм 180 сантм. довгим, густим великаньским волосем „Льорелля“ одержала тї по 14-місячнім ужитю помади винайденої мною. Помаду сю узнали усі найславнійші поваги, яко одинокє средство проти випаданю волося, як також для скріпленя поросту цибульок; у мушин скріплює повний та буйний поріст бороди і надає волосям в коротці природній полиск та густість і хоронить за разом перед передвчасним сивінєм волося до найпізнійшої старости.

Ціна одного слоїка 1 зр., 2 зр., 3 зр. і 5 зр.

Висилає почтою що дня за попереднім присланєм належитости або за посліплатою просто з фабрики.

Anna Csillag,
Wien I, Seilergasse Nr. 5.

7-20

**ПЛАШІВСКА
парова фабрика
дахівок і цегол**

Стоваришенє зареєстр. з ограниченою порукою,

Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
поручає:

дахівки подвійні вальцьовані — системи вінербергскої — барви червоної або чорної;
рурки дренаві різної величини.

Доставу дахівок обіймає для вигоди П. Т. разом з критєм.

Цінники і прібки висилає даром

Упрашає о численні замовленя

6—20

Заряд.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

**Товариство взаїмних обезпечень
„ДНІСТЕРЪ“**

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припорученє Всч. Духовеньству і всім вірним Впреосв. Митрол. і Преосв. Еп. Ординариатам всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в етогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносьть:

Фонд резервовий	245.814 кор.	52 сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	—	
„ спеціальна	1.684	80	
Фонд основний	72.000	—	
„ емеритальний	18.166	60	

Тарифи „Дністра“ дуже умірковані, услія обезпеченє користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси „Дністра“ приймає Банк красвий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечити ся через „Дністеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускім язиці.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агєнтів „Дністра“, приймає ся. „Дністеръ“ виплатив агєнтам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч 10. (дім „Просьвіти“)

Інформації і посередництво до заключеня ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЕВИХ в найкористнійших комбінаціях.

Помилки для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. „Дністеръ“ на 5/100 і 1/100 додатку на кошта адм.

**Товариство взаїмного кредиту
„ДНІСТЕРЪ“**

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

уділяє позички за платою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні, властвителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященики, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еше полісу житєву; обезпечити ся можна через „Дністеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливіх комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

— Удїл членський вносьть 50 кор., списове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністеръ“.

Інформації уділяє Дирекция листовно або агєнти Товариства взаїмних обезпечень „Дністеръ“.

Важне для всіх!
На-
правляє **КАЛЬОШІ** найгірше
зніщені
як також мужеску, дамску і діточу обуву.
виконує

Чоботи для духовеньства по як найприступнійших цінах.

З провінцій вистанє старий оказ на міру.

ЛЕВ НОВОСАД, Львів, ул. Крута 7.